

Posudek na diplomovou práci Bc. Milana Macka

Práce se zabývá zajímavým a aktuálním tématem, které je běžnou součástí etických diskusí. Rád bych na úvod zdůraznil, že autor prokázal relativně dobré stylistické schopnosti, jako kvalitní dále hodnotím i rozsah jím zpracované sekundární literatury a v neposlední řadě i jeho schopnost obsáhnout a zapamatovat si poměrně hodně informací. Práce má spíše deskriptivní ráz, analýza skutečných příčin a důvodů popisovaných jevů hraje spíše menší roli.

K práci mám několik zásadních a vícero dílčích výhrad. Začnu těmi prvními. V úvodu není jasně a zevrubně vymezen cíl práce (viz příliš stručný druhý a třetí odstavec *Úvodu*, kde se čtenář pokaždé jinými slovy dozvídá velmi málo na to, aby si učinil náležitou představu). Chybí výklad metody postupu a dále to, z jakých myšlenkových východisek bude autor posuzovat stávající hodnotovou situaci společnosti a obhajoba těchto východisek. Toto vše je v práci předpokládáno jako samozřejmé, i když to lze právem považovat za dosti problematické, např. volbu nemarxistického a psychoanalytického myslitele E. Fromma, z jehož kritiky západní kapitalistické společnosti autor namnoze (nepříliš ~~ne~~kriticky) čerpá. Práce je místy nevhodně strukturovaná, leckdy jedna část myšlenkově nenavazuje na druhou a čtenář se marně ptá, proč se náhle ocitá před popisem něčeho, co na první pohled nesouvisí s předchozím výkladem. Např. z jakých důvodů práce začíná právě u díla F. Bacona, jak to souvisí s hédonismem a proč následuje výklad o analytické filosofii a kritika kapitalismu. Proč na s. 39 uvažuje v souvislosti s dílem Fromma o Marxovi, Fromm nebyl marxista, nýbrž neomarxista. Proč odmítá marxismus, s nímž v práci nepracuje a neuvažuje raději o přijatelnosti neomarxismu (*nota bene* jako student teologické fakulty). Ačkoli má být práce etickou reflexí nad stavem současné společnosti, autorův přístup je většinou psychologický a sociologický, filosofie či etika se dostává ke slovu podle mého soudu málo, práci dominuje značně „pesimistický“ pohled na skutečnost. Celkově vzato měl autor po mém soudu až příliš ambiciózní cíle co se týká šíře záběru, zpracování až příliš mnoha autorů a námětů.

Přejdu k dílčím výhradám. Práce často trpí nejasným vymezením základních pojmů, autor ve snaze dobrat se vymezení pojmu velmi často míchá různé (protikladné) tradice a výsledná vymezení působí spíše rozpaky. Např. pokus vymežit pojem „dobro“ s. 41-48, v němž se (nejasně) popisuje přístup Tomáše Akvinského, pak Ježíše, Platóna, Aristotela, Kanta, aniž by se došlo k uspokojivému závěru. Dále s. 51, kde autor tvrdí, že kořenem morálky je empatie.

Z čeho ve svém tvrzení vychází, je to emotivismus? Pokud ano, proč? Na s. 61 se říká, že vnitřní svědomí je založeno na nevědomém vnímání naší vlastní povahy. Jak chápe autor svědomí? Zdá se, že na s. 63 v souvislosti s Pascalem klade onu „oblast srdce“ do nevědomí. Proč? S. 64 poslední odstavec, zdá se, že autor chápe zlo jako iluzi. Proč? Z čeho vychází?

Výhrady chápu jako podněty k diskusi v průběhu obhajoby. Práci doporučuji k obhajobě, hodnotím ji 2-3; o výsledné známce nechť rozhodne průběh obhajoby.

Mgr. David Svoboda, Ph. D.